

TILKENDEGIVELSE

af 7. december 2016

i

faglig voldgift

(FV 2016.0054)

Fagligt Fælles Forbund
(advokat Evelyn Jørgensen)

mod

DI Overenskomst II/ADV

for

DFD Clean Room A/S
(advokat Kristian Steen Lauridsen)

Uoverensstemmelsen angår aflønning for den tid, der medgår til omklædning mv., efter at der i 2014 blev stillet øgede krav til omklædningens omfang.

Påstande

Klager har nedlagt endelig påstand om, at DI/ADV skal anerkende, at den tid, der medgår til skift til og fra arbejdstøj og hygiejneforanstaltninger i forbindelse hermed for vaskerimedarbejderne på medlemsvirksomheden DFD Clean Room i Maribo, udgør arbejdstid, som der skal afregnes løn for.

Indklagede har påstået frifindelse.

Sagens behandling

Sagen blev forhandlet mundtligt den 21. november 2016 i Dansk Industri, H.C. Andersens Boulevard 18, København. Som medlemmer af voldgiftsretten er af klager udpeget Tina Petersen og Flemming Overgaard og af indklagede udpeget Niels Grøn Seirup og Lene Horn. Landsdommer Tine Vuust er af Arbejdsrettens formand udpeget som opmand.

Der blev under sagen afgivet forklaringer af tidligere tillidsrepræsentant for medarbejderne på DFD Clean Room A/S, Laila Pedersen, formand for 3F Lolland Jørgen Erik Nielsen og Torben Gelineck fra Berendsen Textil Service A/S samt Axel Bonnevie og Regina Hansen fra DFD Clean Room A/S.

Efter bevisførelse og procedure voterede rettens medlemmer. Der kunne ikke blandt sidedommerne opnås flertal for noget resultat. Sagen blev herefter optaget til opmandens afgørelse. Der var enighed om, at afgørelsen udfærdiges som en tilkendegivelse uden fuldstændig sagsfremstilling mv.

Sagens omstændigheder

Af vaskerioverenskomstens § 1 om arbejdstidens længde fremgår blandt andet:

”Den normale effektive arbejdstid ved dagarbejde er 37 timer ugentlig”.

Der følger af overenskomstens § 28, at medarbejderne får udleveret gratis kitler eller todelt beklædning, som ren- og vedligeholdes af vaskeriet.

DFD Clean Room A/S har i tilknytning til overenskomsten indgået en lokalaftale med 3F omfattende alle ufaglærte ansatte på virksomheden, hvorefter der ydes bl.a. effektivitetstillæg, anciennitetstillæg, smudstillæg og renrumstillæg.

Det er i overenskomsten ikke fastsat, hvad der nærmere skal forstås ved den ”effektive arbejdstid”, men der er enighed mellem parterne om, at bestemmelsen på DFD Clean Room A/S hidtil har været praktiseret således, at medarbejderne skal stille omklædt i virksomhedens arbejdstøj ved arbejdstids begyndelse, og at omklædning fra arbejdstøj også foregår uden for arbejdstiden ved arbejdstids ophør. I forbindelse med pauser har der forud for 2014 ikke været stillet krav om omklædning.

I 2014 flyttede virksomheden sin hidtidige ”cleanroom”-produktion, som er vask mv. af tøj fra kontrollerede produktionsområder og klassificerede cleanroomproduktioner for bl.a. medico-og farmaindustrien, til en ny vaskeribygning i Maribo, der også indeholder områder for almindelig produktion. I den forbindelse blev der i dokumenterne nr. F-5707(a)-Mar-Ren og F-5707(b)-Mar-Ren nedskrevet krav til medarbejdernes omklædning forud for indstempling og efter udstempling. Omklæd-

ningen foregår i omklædningsrum for henholdsvis damer og herrer, hvorefter medarbejderne går ind i et sluseområde og herefter stempler ind på virksomheden ved indgangen til produktionsområdet. Omklædningen er i de nævnte dokumenter beskrevet således:

”[omklædningsrum]

1. Smykker og alt privat tøj undtagen undertøj tages af.
2. Hænder afsprittes.
3. Håret tages på.
4. Skægbind tages på hvis du har skæg vækst.
5. Turkis t-shirt tages på.
6. Sokker tages på.
7. Marine bukser tages på.
8. Sko tages på som bruges i CNC området.
9. Marine jakkes tages med ud i sluse 25.

...

[sluseområde]

1. Den medbragte marine jakke hænges på knagen.
2. Adgangskort afsprittes. Rengøringen af kortet sker dagligt, ved 1. indgang. Ved afspritning tages en engangs papir-serviet og der kommes sprit på fra spritdispenser som til hænder.
3. Kortet tages ud af kortholder, hvorefter begge afsprittes, samt yoyo snoren som er fæstnet til bukserne eller blusen.
4. Der udføres hygiejnisk vask af hænderne.
5. Marine jakkes tages på.
6. Hænderne afsprittes med hånddesinfektion. (Så er man klart til at gå i CNC område.)”

Ved udgang er procedurerne beskrevet således:

- ”1. Marine jakke og håret hænges på knage. (Ved endt arbejdsdag tages alt tøj med i omklædningsrummet, lægges til vask i gule sække. Håret og skægbind smides ud.)
2. Sko tages af.
3. Skiftes til egne sko.”

Der er enighed mellem parterne om, at den yderligere omklædning, der skal ske i forbindelse med arbejde i ”cleanroom”, foregår efter indstempning og derfor er honoreret som arbejdstid. Voldgifts-sagen omhandler således alene den omklædning, der skal foretages i omklædningsrummet og sluseområdet, inden der stemples ind.

Der foreligger ikke tilsvarende beskrivelser af omklædningsprocedurerne før 2014, men efter forklaringerne fra Laila Pedersen og Regina Hansen lægges det til grund, at den omklædning, der tidligere skulle foregå inden indstempling, bestod i at aftage sit eget tøj og iføre sig todelt beklædning i form af bukser og kittel eller t-shirt. Parterne er uenige om, hvorvidt der også dengang var krav til vask og afspritning af hænder inden indstempling, men er enige om, at der ikke blev stillet krav om skift af sokker og sko, iførelse af håret samt en ekstra afspritning af hænder, ligesom medarbejderne kun skulle iføre sig to og ikke tre stykker beklædning. Laila Pedersen har forklaret, at det dengang tog et par minutter i alt at klæde om ved arbejdstids begyndelse mod nu 5-10 minutter afhængigt af, om der er kø ved stempelmaskinen. Det går hurtigere med at klæde om efter endt arbejde. Regina Hansen har forklaret, at hun – selvom hun ikke er rutineret - i dag kan foretage omklædning til arbejdstøj på mindre end 5 minutter, inklusiv afspritning af kort der i sig selv tager ca. 20 sekunder.

I forbindelse med selvbetalte pauser stilles der i modsætning til tidligere også krav om omklædning, således at man affører sig håret og jakke og tager egne sko på. Regina Hansen har forklaret, at den tid, der i dag går til omklædning til og fra pause, opvejes af, at der er kortere gangtid fra maskinerne til kantinen. Der er ikke enighed mellem parterne om, hvorvidt pauserne tidligere begyndte og sluttede ”ved maskinen” eller først, når medarbejderne var nået op i kantinen.

Der blev på et SU-møde i november 2015 lagt op til at indføre stempelur til ind- og udstempling i forbindelse med selvbetalte pauser, hvilket efter forklaringen fra Jørgen Erik Nielsen, førte til, at 3F kiggede nærmere på al den tid, der blev anvendt på virksomheden til omklædning. Der blev den 23. februar 2016 afholdt mæglingsmøde om ”omklædning/arbejdstid”, uden at parterne kunne nå til enighed.

Opmandens tilkendegivelse

Parterne er enige om, at overenskomstens krav om effektiv arbejdstid igennem en årrække har været praktiseret således, at medarbejderne ved arbejdstids begyndelse skulle møde omklædt til arbejdet i det almindelige produktionsområde (basisomklædning), hvilket efter forklaringen fra Torben Gelineck er helt almindeligt i branchen. Efter hans forklaring lægges det endvidere til grund, at omklædning skal foregå på virksomheden, idet medarbejderne ikke må tage arbejdstøjet med hjem, og

der foreligger ingen oplysninger om, at den tid, der forud for 2014 medgik til omklædning på DFD Clean Room A/S, væsentligt oversteg den almindelige omklædningstid i branchen.

Da den overenskomstmæssige løn for den effektive arbejdstid inden for dette overenskomstområde således også indeholder vederlæggelse for den tid på virksomheden, der medgår til basisomklædningen, findes der ikke grundlag for at fastslå, at medarbejderne på DFD Clean Room A/S har krav på særskilt honorering af den tid, der indtil 2014 blev anvendt på omklædning mv.

De ændrede procedurer for medarbejdernes basisomklædning, der blev indført på virksomheden i forbindelse med ibrugtagningen af den nye vaskebygning i 2014, indebærer en skærpelse af kravene til basisomklædningen, således at der nu stilles yderligere krav om i hvert fald iførelse af et ekstra stykke beklædning, sokker, sko, håret, afspritning af adgangskort mv. og ekstra afspritning af hænder. Denne omklædning er utvivlsomt mere tidskrævende end tidligere og kan ikke anses for honoreret ved de forskellige tillæg, der fremgår af lokalaftalen på DFD Clean Room A/S.

Om den forøgede omklædningstid kan kræves særskilt honoreret afhænger herefter af, om den udgør en så væsentlig ændring, at den falder uden for, hvad der må anses for forudsat som grundlag for parternes forståelse af, hvad effektiv arbejdstid er, og hvad lønnen for denne omfatter, jf. opmandens tilkendegivelse af 21. september 2015 i faglig voldgift vedrørende Danish Crown A.m.b.A., Horsens Nord.

De øgede krav til basisomklædningen, herunder hygiejneforanstaltninger, er efter de afgivne forklaringer sagligt begrundet i kundernes forventninger til vaskeproduktionen i branchen. Det er dog uoplyst, om de nye krav til basisomklædning gælder for alle virksomheder i branchen, eller de er særlige for DFD Clean Room A/S. Det kan efter bevisførelsen ikke med nogen sikkerhed fastslås med hvor mange minutter, omklædningstiden er forøget pr. dag i forbindelse med arbejdstidens begyndelse og afslutning. Vedrørende omklædningstiden til pauser synes den uenigheden mellem parterne tillige at angå beregningen af pausens længde, idet øget tid til omklædning til og fra pause efter 2014 efter Regina Hansens forklaring opvejes af kortere gangtid til kantinen, mens Laila Pedersen har forklaret, at pauserne altid har været regnet som den tid, man opholdt sig i kantinen. Denne problemstilling er ikke omfattet af nærværende voldgiftssag.

På denne baggrund findes der ikke tilstrækkeligt grundlag for at afgøre, om den forøgede omklædningstid som følge af de skærpede krav fra 2014 til omklædning og hygiejneforanstaltninger på DFD Clean Room A/S i sig selv kan kræves honoreret.

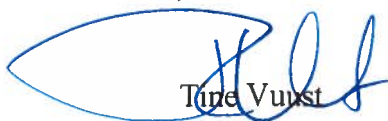
Som følge af det anførte frifindes indklagede.

T h i b e s t e m m e s :

DI Overenskomst II/ADV for DFD Clean Room A/S frifindes.

Hver part bærer egne omkostninger for voldgiftsretten og skal betale halvdelen af opmandens honorar.

København, den 7. december 2016

Tine Vuust